

Попереджений – озброєний

Трамп критикує НАТО та вихваляє Путіна. Його захоплення іноземними тиранами уособлює давнє прагнення до авторитаризму в Америці.

Дональд Трамп присягався дозволити Росії робити з НАТО «все, що вона захоче», і це не погроза. Це обіцянка. Виступаючи на передвиборчому мітингу в Південній Кароліні, Трамп не відмовився від своїх попередніх коментарів. Навпаки, він навіть додав, що не буде «захищати» країни НАТО, якщо ті «не будуть сплачувати рахунки».

З огляду на те, що сам Трамп не надто схильний сплачувати рахунки, справедливо було би поцікавитись, наскільки сильно його насправді обурює нездатність багатьох членів НАТО більше витратити на оборону. Натомість питання військових витрат стає для Трампа зручним приводом готувати ґрунт для позбавлення Європи американських гарантій безпеки. В грудні 2023 року Конгрес ухвалив закон, що забороняє президентові виходити з НАТО без його схвалення, але Трамп уже розхитує організацію. Він не прагне зміцнити відносини з Європою для протистояння амбіціям Путіна. Він прагне сказати Європі «auf wiedersehen» чи, можливо, «до свидання»?

*Заява конгресмена
Майкла Р. Тернера про
те, що розробка Росією
технологій космічної
зброї становить
«серйозну загрозу
національній безпеці»,
змінила настрої
Вашингтона*

Проте він мусить ще подолати певні перешкоди. Путінське крило Республіканської партії ще не домінує. Поки Трамп і його поплічник Такер Карлсон (після нещодавньої місії в Москві) заграють з Путіним, ар'єргард республіканців-яструбів намагається обійти те крило партії, що виступає за *AmericaFirst*. Заява конгресмена Майкла Р. Тернера, голови Комітету з питань розвідки Палати представників, про те, що розробка Росією технологій космічної зброї становить «серйозну загрозу національній безпеці», змінила настрої Вашингтона. Радник з національної безпеки Джейк

Салліван у четвер проведе брифінг для лідерів Конгресу.

Тим часом спікер Палати представників Майк Джонсон, який відчайдушно намагається уникнути голосування за допомогу Україні, оголосив перерву в роботі Палати до 28 лютого. Він сподівається, що до того часу вщухне тривога з приводу бажання Росії розмістити ядерну зброю в космосі для знищення американських супутникових систем – а разом з нею і будь-які пориви допомагати Україні в її опорі агресії Путіна. «За іронією долі, – пише Девід Ігнатіус у *Washington Post*, – саме конфлікт в Україні – і роль космічних систем у допомозі Києву під час першого російського наступу в 2022 році – ймовірно, змусив Росію прискорити розробку нової космічної тактики».

Старе як світ кредо

Навряд чи недавніх подій буде достатньо, щоб посіяти сумніви серед представників MAGA-крила Республіканської партії. Сенатор Ліндсі Грем, в минулому «яструб», тепер відмовляється приїздити на Мюнхенську конференцію з безпеки. Інші сенатори, такі як Джеймс Девід Венс, можливий віце-президент у списку Трампа 2024 року, не мають до України нічого, крім презирства і зневаги. Коли меншість сенаторів-республіканців готувалися схвалити надання допомоги Україні, він попередив через журнал *American Conservative* про «хитрий план республіканців проти Дональда Трампа» – так, ніби просте голосування за підтримку України рівнозначне змові.

Справжні змовники, звичайно – Трамп і його камарилья. Це Трамп погрожує республіканцям у Палаті представників, щоб ті не голосували за допомогу Україні. І це Трамп має намір вийти не лише з НАТО, але й з азійських альянсів Америки. Він хоче дозволити Росії та Китаю контролювати їхні сфери впливу, щоб він міг зосередитись на Центральній та Південній Америці з метою зупинити імміграцію до Сполучених Штатів. Фортеця Америка. В уяві Трампа авторитарні лідери зможуть підтримувати порядок – і він буде одним з них.

*Нині прихильники
America First
боготворять не тільки
Путіна, але й угорського
прем'єра Віктора*

Попри весь той шок і трепет, що їх викликає Трамп як у своїй країні, так і в інших, ніщо з цього не нове. Його кредо – старе. Після Першої світової війни піднялася хвиля ревізіонізму: політики, інтелектуали й журналісти правих поглядів осуджували війни за демократію і закликали повернутися

*Орбана як захисника
традиційних сімейних
цінностей і противника
імміграції з Близького
Сходу та Африки*

до благословенного ізоляціонізму. До 1930-х років симпатія до Гітлера – ворога комунізму, який міг би навести лад у Східній і Центральній Європі – стала досить поширеним явищем серед республіканців, включно з колишнім президентом Гербертом Гувером, який зустрічався з Гітлером у 1938 році, напередодні аншлюсу, і переконував президента Франкліна Д. Рузвельта перестати демонізувати Третій рейх. На республіканському президентському з'їзді 1940 року Гувер заявив: «Треба покласти край провокаційній риториці наших посадовців».

Інші, такі як авіатор і лідер руху *AmericaFirst* Чарльз Ліндберг, осуджували військову допомогу Великій Британії, яку вважали безнадійною справою – так само, як Такер Карлсон та інші стверджують, що Україна приречена на поразку в війні проти Росії. Тоді контингент *AmericaFirst* прагнув кооперуватися з нацистською Німеччиною, яку розглядав як оплот проти радянського комунізму. Нині прихильники *AmericaFirst* боготворять не тільки Путіна, але й угорського прем'єра Віктора Орбана як захисника традиційних сімейних цінностей і противника імміграції з Близького Сходу та Африки. Вони стали політичними паломниками, оскільки вважають іноземні суспільства вищими, ніж своє. Словом, уже готові нові провідники автократії.

*Трамп повернув
Республіканську партію
до її старих традицій
нативізму та
ізоляціонізму*

Мабуть, ніхто не був такий послідовний у паплюженні демократії та вихвалянні автократії протягом десятиліть, як Трамп. Він виклав свою філософію ще 1990 року в інтерв'ю журналу *Playboy*: «З нас, американців, сміється весь світ через те, що ми втрачаємо \$150 млрд з року в рік через те, що ми даремно захищаємо багаті країни – країни, які було б знищено за 15 хвилин, якби не ми. Наші «союзники» заробляють мільярди, обманюючи нас». Його цілями були (і залишаються) Німеччина та Японія – хижі меркантильні економіки, що спустошували беззахисну й невинну Америку. Трамп знав краще. Настав час завдати удару у відповідь.

Десятиліття потому він здобув перемогу, повернувши Республіканську партію до її старих традицій нативізму та ізоляціонізму. Яку загрозу він становить, найкраще зрозумів президент Байден, який справедливо назвав останні висловлювання Трампа про НАТО «ганебними» і «небезпечними».

Попереджений – озброєний: Трамп уособлює давнє прагнення до авторитаризму в Америці, яке можна придушити, але не усунути. Його очевидне прагнення стати автократом і шанування іноземних тиранів ставить американські ідеали, американську незалежність і американський народ аж ніяк не на перше місце, а на останнє.

Переклад з англійської Дар'ї Прусенко

Джейкоб Хайльбрунн

Джейкоб Хайльбрунн (Jacob Heilbrunn) – головний редактор американського журналу The National Interest. Він є постійним коментатором New York Times, The Wall Street Journal, The Atlantic Monthly та інших. Його нова книга America Last: The Right's Century-Long Romance with Foreign Dictators («Остання Америка: Столітній роман правих з іноземними диктаторами») вийде друком наприкінці 2024 року.

